

Čís. 2127.

Napotomní absolutní nemožností plnění pomíjí smluvní závazek bez ohledu na to, zda-li nemožnost plnění nastala náhodou či zaviněním a zda-li nastala v době před splatností smluvního závazku či po tom.

(Rozh. ze dne 30. prosince 1922, R I 1425/22).

Žalobě o dodání chmele sklizně roku 1919, vznesené v roce 1922, procesní soud první stolice vyhověl, vyvrátiv námitku žalovaného, že plnění jest nemožným, poněvadž chmele ze sklizně roku 1919 již vůbec není nebo jest úplně bezcenný, tím, že prý se žalovaný na to nemůže vymlouvatí a musí nésti následky svého prodlení. Odvolací soud zrušil rozsudek soudu první stolice a uložil mu, by, vyčkaje právomoci, řízení doplnil a znovu rozhodl. **Důvody:** Žaluje se o dodání chmele sklizně roku 1919, není-li takového chmele, jest plnění nemožným, poněvadž nelze jej opatřiti, k plnění nemožnému nelze však nikoho odsouditi. Dle § 878 obč. zák. jest smlouva o takové plnění neplatnou, a dle § 1447 téhož zákona pomíjí smluvní závazek napotomní nemožností plnění. Tyto předpisy platí i v tomto případě, neboť obchodní zákon nemá po této stránce odchylného ustanovení. V § 1447 obč. zák. praví se sice, že »nahodilý« zánik věci ruší smluvní závazek, leč má tu na mysli i závazek k náhradě škody, neboť uvádí i »závazek nahraditi cenu« a proto mluví o »náhodě« na rozdíl od »zavinění« po rozumu §§ 1311, 1295, 1296 a j. obč. zák. Přes to však plyne z tohoto předpisu, že i »nenahodilým« zánikem a »nenahodilou« nemožností plnění závazek pomíjí, poněvadž praví, že při náhodě pomíjí »dokonce i« závazek k náhradě. Ostatně jest to logickým důsledkem i § 878, poněvadž něco nemožného nelze splniti. Nijak nevádí, že jde o závazek již dříve v době, kdy bylo splnění možno, splatný, poněvadž podle týchž zásad není možno odsouditi někoho k něčemu nemožnému a dodatí chmel sklizně roku 1919 bylo by absolutně nemožným, kdyby ho nebylo, jak žalovaný tvrdí.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Soud odvolací správně uvedl a náležitě odůvodnil, že nemožností splnění — míněna je zde nemožnost absolutní — nastalou po uzavření smlouvy, pomíjí závazek smluvní bez ohledu na to, zda-li nemožnost splnění nastala náhodou či zaviněním, a zdali nastala v době před splatností smluvního nároku či po jeho splatnosti. To vysvítá zřejmě ze zákonných ustanovení, obsažených v usnesení soudu odvolacího, byť i nebylo to v nich uvedeno výslovně. Stěžovatel se domnívá, že právní mínění soudu odvolacího nemá opory v zákoně, poněvadž dotyčná zásada o porušení závazku není v něm projevena výslovně, ale toto jeho mínění jest mylné, nedbajíc ustanovení § 6 obč. zák. o právu a povinnosti soudu, vykládati zákonné předpisy. Stěžovatel ovšem správně tvrdí, že ustanovení § 878 obč. zák. v tomto sporu nelze užíti, ale tím není pro jeho stížnost ničeho získáno; soud odvolací nezaložil své usnesení na

§ 878, nýbrž na § 1447 obč. zák. a uvedl § 878 jen vzhledem na vnitřní souvislost obou těchto zákonných předpisů. Soud odvolací užil §§ 1295, 1296 a 1311 obč. zák. pouze k naznačení rozdílu mezi zaviněním a náhodou, nevyslovil však, že tyto §§, jak v rekurse jest uvedeno, ustanovují následky nenahodilého zmaření věci, ani neřešil otázku, zdali tyto §§ týkají se případu, když povinný sám znemožnil si splnění závazku, kteráž otázka jest v tomto sporu vůbec nerozhodná. Okolnost, že povinnost splnění smluvního závazku a povinnost náhrady škody nevylučují se vždy navzájem, nemění ničeho na právním stanovisku soudu odvolacího. Žalovaný namítal před procesním soudem, že nemůže dodati chmel podle žalobní žádosti, poněvadž chmel, jež původně měl, později prodal a odevzdal osobám třetím a chmele sklizně roku 1919 vůbec již není. O tomto přednesu žalovaného nebylo v první stolici při ústním přelíčení jednáno a důkazy o skutkových okolnostech v tomto směru nebyly vůbec připuštěny, což jest podstatnou vadou řízení, neboť, jest-li námitka žalovaného, shora uvedená, správná, nelze žalovaného vzhledem na hořejší právní úvahu odsouditi k dodání chmele sklizně roku 1919, jak žalobce žádá. Soud odvolací tedy podle § 496 s. ř. s. právem vyhověl odvolání žalovaného, zrušil rozsudek prvního soudu a nařídil vhodné doplnění řízení procesního.

Čís. 2128.

Ustanovení třetího odstavce § 409 c. ř. s. nelze použiti na usnesení.

(Rozh. ze dne 30. prosince 1922, R I 1440/22).

Usnesením prvního soudu ze dne 6. srpna 1922 byl dlužník uznán povinným zaplatiti vymáhajícímu věřiteli útraty soudního řízení 246 Kč 84 h do 14 dnů pod exekucí. Rekursní soud usnesením ze dne 12. září 1922, doručeným dlužníku dne 23. září 1922, usnesení prvního soudu potvrdil. Dne 13. září žádal vymáhající věřitel za povolení exekuce k vydobytí útratové pohledávky. Soud první stolice usnesením ze dne 20. září 1922 exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Jednou z podstatných podmínek pro povolení exekuce jest dle § 7 odstavec druhý ex. ř. právoplatnost exekučního titulu a nelze proto exekuci povolit dříve, než pohledávka dospěje a projde lhůta, určená v titulu exekučním pro plnění. Dle § 409 c. ř. s. počíná lhůta k plnění, určená soudním rozhodnutím, teprve dnem po pravomoci soudního rozhodnutí; bylo-li rozhodnutí soudu první stolice k opravnému prostředku soudem druhé stolice potvrzeno, počíná lhůta k plnění, určená rozhodnutím soudu první stolice, teprve dnem po doručení rozhodnutí soudu druhé stolice. V tomto případě bylo usnesení soudu první stolice ze dne 6. srpna 1922, tvořící exekuční titul a ukládající žalobci Vojtěchu Š-ovi, nahraditi žalovanému Karlu N-ovi útraty soudního řízení 246 Kč 84 h do 14 dnu pod exekucí, usnesením krajského jako rekursního soudu ze dne 12. září 1922 potvrzeno a toto potvrzující usnesení soudu druhé stolice bylo doručeno žalobci dne 23. září 1922 a žalovanému dne 22. září 1922, počala tedy pro žalobce 14denní lhůta k plnění útrat 246 Kč 84 h, určená usnesením soudu první stolice ze dne 6. srpna 1922, teprve dnem 24. září 1922 a prošla tato lhůta teprve dnem